

Abhay Yuwa Kalyan Kendra's

अभय युवा कल्याण केंद्र, संचलित,

ARTS MAHILA MAHAVIDYALAYA ,DHULE(M.S)

कला महिला महाविद्यालय.

अनमोल नगर,देवपूर धुळे.424002 (महाराष्ट्र)

नेक प्रमाणित

Academic Year 2022-23

Department of Marathi

Programme Outcomes (POs)

Programme Specific Outcomes (PSOs)

and

Course Outcomes (COs)

Programme Outcomes (POs)

Programme Outcomes: B.A. Marathi

Department of Marathi	After successful completion of three year degree Programme in Marathi a student should be able to .
Programme Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> नाटकाची अभिरुची विकसित करून घेतो, तसेच नाटकाच्या चिकित्सात्मक अभ्यासाची क्षमता विकसित होते.
	<ul style="list-style-type: none"> मराठी एकांकिकेच्याद्वारे विद्यार्थ्यांमध्ये लेखन कौशल्यविषयक दृष्टिकोन निर्माण करता येतो.
	<ul style="list-style-type: none"> संवादाची क्षमता व भाषिक कौशल्य विकसित करता येते.
	<ul style="list-style-type: none"> दलित एकांकिकांमधून सामाजिक एकता निर्माण करून समाजकार्यासाठी दिशा दाखविता येते.
	<ul style="list-style-type: none"> एकांकिकेविषयी आस्वाद क्षमता विकसित करता येते.
	<ul style="list-style-type: none"> ललित गद्यातून थोर पुरुष व स्त्रियांच्या जीवनचरित्रामधून नीती, आचरण, चिंतनक्षिलता व भावनात्मकता सूत्राचा परिचय करून देता येतो, तसेच स्त्री व पुरुष यांच्या जीवनाच्या विविध पैलूंचे दर्शन घडविता येते.
	<ul style="list-style-type: none"> मध्ययुगीन मराठी वाङ्मया मागील प्रेरणा, इतिहास, स्वरूप व वैशिष्ट्ये तसेच विविध साहित्यकृतींचा स्थूल परिचय करून घेता येतो.
	<ul style="list-style-type: none"> वारकरीसंप्रदायातील संतकवींच्या काव्यनिर्मितीचे स्वरूप, बखरवाङ्मयचे स्वरूप व वैशिष्ट्यांचा परिचय करून देऊन बखर व अभंगयांची आस्वादक्षमता विकसित करता येते.
	<ul style="list-style-type: none"> नाट्यअभिरुची विकसित करता येते तसेच नाट्यसंकल्पना या आस्वादाची डोळसक्षमता विकसित करता येते.
	<ul style="list-style-type: none"> भाषेचे स्वरूपकार्य, भाषाउत्पत्तीचे सिद्धांत, भाषामूलसंकल्पना, प्रांतिकभेद, मराठीच्या प्रमुख बोलीयांचा परिचय भाषाविषयक असलेले गैरसमज मराठीवरील अन्य भाषांचा पाडलेला प्रभाव तसेच मराठी भाषाउत्पत्तीविषयीची मते जाणून घेऊन मराठीची पूर्वीपिठिकालक्षात घेता येते.
	<ul style="list-style-type: none"> मराठी व्याकरणाची आस्वादक्षमता विकसित करून आकलनक्षमता विकसित करणे.
	<ul style="list-style-type: none"> लोकसंगभूमीची संकल्पना, स्वरूप, वैशिष्ट्ये, लोकसाहित्य व लोकसंगभूमीयांचा परस्परसंबंध तसेच वहीगायन, भारुड, दशावतार, तमाशा, लोकनाट्य, पथनाट्य, सत्यशोधकजलसे, रिंगणनाट्य व किर्तनयांचे स्वरूप वैशिष्ट्यांचा परिचय करून देऊन लोकसाहित्यविषयक अभिरुची विकसित करता येते.

<ul style="list-style-type: none"> ● दृकश्राव्यमाध्यमांचापरिचयकरूनघेऊनत्यासाठीलेखनवसंवादकौशल्ययांचापरिचयकरूनघेऊनमाध्यमांचेकार्य, उपयुक्तताकार्यक्रमासाठीलेखनतंत्रवदूरचित्रवाणीसाठीनिवेदनकौशल्यविकसितकरतायेते.
<ul style="list-style-type: none"> ● आधुनिकसमाजमाध्यमांचापरिचयकरूनघेतायेतोत्याचबरोबरत्यांचेकार्यउपयुक्तताआणिई-मेलब्लॉगफेसबुक, ट्विटर, व्हाट्सअप, युट्युबयासाठीलेखनतंत्रवनियोजनकौशल्यविकसितकरतायेते.
<ul style="list-style-type: none"> ● लेखनाचेस्वरूप, घटक, प्रकारयांचापरिचयकरूनघेतायेतोत्याचबरोबरनिबंधलेखनाचासरावकरूननिबंधलेखनाचेकौशल्यविकसितकरतायेते.
<ul style="list-style-type: none"> ● कथेचीअभिरुचीविकसितकरूनतशाकथेचाचिकित्सकअभ्यासाचेक्षमताविकसितकरतायेते.
<ul style="list-style-type: none"> ● यशस्वीउद्योजकांच्याचरित्राद्वारेविद्यार्थ्यांमध्येव्यावसायिकदृष्टिकोननिर्माणकरतायेतो.
<ul style="list-style-type: none"> ● समाजाचीक्षमताविकसितकरतायेतेआणिभाषिककौशल्यविकसितकरतायेते.
<ul style="list-style-type: none"> ● उत्तमदर्जाचीव्यवसायिकवृत्तीनिर्माणकरूनयशस्वीउद्योगाचीदिशादाखवितायेते.
<ul style="list-style-type: none"> ● कादंबरीचीआस्वादक्षमताविकसितहोते.
<ul style="list-style-type: none"> ● नाट्यअभिरुचीविकसितकरतायेतेतसेचनाट्यसंकल्पनानाट्यसवादाचीडोळसक्षमताविकसितकरतायेते.
<ul style="list-style-type: none"> ● मराठीव्याकरणाचीआस्वादक्षमताविकसितकरूनआकलनक्षमताविकसितकरणे.

Course Outcomes B.A.Marathi

<p>एफ वाय बी एमराठीजनरल (विशीष्ट वाड्.मय प्रकारचा अभ्यास)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. सदरअभ्यासक्रममराठी वाड्मयातीलकथाआणिकवितायादोनमुलभूतवाड्मयप्रकारचीओळखविद्यार्थ्यांनाकरूनदेणे. 2. कथेचे स्वरूप,घटक आणि प्रमुख प्रकारांचा परिचय विद्यार्थ्यांना होतो. 3. मराठी कथेच्या आजवरच्या वाटचालीचा परिचय विद्यार्थ्यांना होतो. 4. कथेच्या अभ्यासाची दृष्टी विद्यार्थ्यांमध्ये रुजविण्यास सदर अभ्यासक्रमाची मदत होते.
<p>एस. वाय .बी. ए मराठी जनरल वैचारिक गद्य लेखनाचा अभ्यास (शेतकऱ्यांचा आसूड)</p> <p>चरित्र व आत्मचरित्रपर लेखनाचा अभ्यास (जीवनरंग)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. विद्यार्थ्यांना वैचारिक गद्य लेखनाच्या परंपरेची ओळख करून घेता आली. 2. विद्यार्थ्यांना महात्मा फुले यांचे जीवन कार्य व त्यांचे वैचारिक जडणघडण याबाबत माहिती जाणून घेता आली. 3. शेतकऱ्यांचा आसूड पुस्तकातील वैचारिक आशयाचे स्वरूप वैशिष्ट्ये तसेच वाड्.मय गुणवैशिष्ट्ये यांची ओळख करून घेता आली. 4. चरित्र, आत्मचरित्र लेखनाचे सामाजिक वाडः मय दृष्ट्या महत्त्व विद्यार्थ्यांना समजण्यास मदत होते. 5. मराठीतील चरित्र व आत्मचरित्र लेखनपरंपरेचा परिचय विद्यार्थ्यांना करून घेता येतो. 6. चरित्र -आत्मचरित्र लेखनाची सामाजिक व वैशिष्ट्यपूर्णता व लेखन पद्धती याबाबत प्रात्यक्षिकांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना जाणीव करून घेता येते.
<p>Programme specific Outcomes</p> <p>एस वाय बी ए एस 1 - वाडःमय प्रकारांचा अभ्यास (कादंबरी व कविता)</p> <p>आधुनिक वाड्मयप्रकारः कादंबरी अवकाळी पावसाच्या दरम्यानची गोष्ट</p> <p>आधुनिक वाड्मयप्रकारः कविता माझे विद्यापीठ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. विद्यार्थिनींना कादंबरी या वाड्.मय प्रकाराची ओळख करून घेता आली. 2. विद्यार्थिनींना आधुनिक काळातील कादंबरीच्या प्रेरणा समजून घेता आल्या. 3. अवकाळी पावसाच्या दरम्यानची गोष्ट या कादंबरीचा आशय, त्यातील संघर्ष पात्र चित्रण यांचे प्रातिनिधिक स्वरूपात अध्ययन करण्यास मदत होते 4. अवकाळी पावसाच्या दरम्यानची गोष्ट या कादंबरीतील ग्रामीण जीवन वास्तवाचे स्वरूप विद्यार्थिनी समजून घेतात. 5. कादंबरीची वाड्.मय मूल्यमापन करून घेण्याची दृष्टी विकसित होते 6. कविता या वाड्.मय प्रकाराचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये वाटचाल प्रकार व घटक यांचा परिचय विद्यार्थिनींना करून घेता येतो. 7. माझे विद्यापीठ या कवितासंग्रहातील जीवन जाणिवांचा शोध विद्यार्थी घेतात 8. कवितेचे वाड्.मय आकलन व मूल्यमापन करण्याची विद्यार्थ्यांची दृष्टी विकसित होते
	<ol style="list-style-type: none"> 1. एकांकिकायानाट्यप्रकाराचेस्वरूपवाटचाललेखनवैशिष्ट्येसमजूनघेणे. 2. वाडःमयअभिरुचीविकसितकरणे. 3. ललितगद्यवाड्.मय प्रकाराचीसंकल्पनास्वरूपववैशिष्ट्येवाटचालयांचीमाहितीकरूनघेणेवललितगद्यलेखनातीलविधप्रकारांचीवबदलत्यास्वरूपाचीओळखकरूनघेणे. 4. संवादासाठीचीविविधभाषिककौशल्यविकसितकरणे. 5. मध्ययुगीनमराठीवाड्.मयइतिहासनिर्मितीमागीलप्रेरणास्वरूपववैशिष्ट्येयांचापरिचयकरूनघेणे. 6. मराठीच्याकालिकाभेदांचेस्वरूप, प्रातिकभेद, बोलीचेस्वरूप, वैशिष्ट्ये, भाषेविषयीअसलेलेगैरसमजयांचाअभ्यासकरणे.

	<ol style="list-style-type: none"> 7. लोकरंगभूमीचीसंकल्पना, स्वरूप, वैशिष्ट्ये, लोकसाहित्यवलोकनभूमीयांचाअसलापरस्परसंबंधसमजूनघेणे. 8. आधुनिकसमाजमाध्यमांचापरिचय, कार्यउपयुक्ततात्यासाठीचेलेखनकौशल्यआणिनिवेदनकौशल्ययांचापरिचयकरूनघेणे. 9. निबंधलेखनाचेस्वरूप, घटकप्रकारसमजूनघेणेवनिबंधलेखनाचेकौशल्यआत्मसातकरणे. 10. उत्तमदर्जाचीव्यावसायिकवृत्तीनिर्माणकरूनउद्योगाचीदिशादाखविणे. 11. संवादासाठीचीविविधभाषिककौशल्यविकसितकरणे. 12. पौर्वात्यवपाश्रिमात्यसाहित्यशास्त्रातीलविविधसंकल्पना, साहित्याचेस्वरूप, साहित्याचेप्रयोजनआणिसाहित्याचीनिर्मितीप्रक्रियासमजूनघेणे. 13. नाटकातीलसुखात्मिकावशौकात्मिकायांच्यास्वरूपववैशिष्ट्येतापसणे.
<p>एस. वाय. बी. ए.मराठीविशेषस्तर -2 (साहित्यविचार -भारतीयवपाश्रिमात्य)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. पौर्वात्यवपाश्रिमात्यसाहित्यशास्त्रातीलविविधसंकल्पनायांचास्थूलपरिचयविद्यार्थिनीनाकरूनघेता येतो. 2. साहित्याचेस्वरूप, साहित्याचेप्रयोजनआणिसाहित्याचीनिर्मितीप्रक्रियायाचाविद्यार्थिनीनापरिचयहोतो. 3. साहित्याचेविविधउपप्रकारयांचेस्वरूपववैशिष्ट्यांचास्थूलपरिचयविद्यार्थिनीनाकरूनघेण्यासमदतहोते. 4. साहित्यनिर्मितीच्याप्रधानवगौणकारणांचीओळखविद्यार्थिनीनाकरूनघेतायेते. 5. साहित्याच्याभाषेचेस्वरूपवशब्दशक्तीचेप्रकारसमजूनघेतायेते. 6. साहित्यातीलरसप्रक्रियासंस्कृतसाहित्यकांनीमांडलेल्यारास्तविचारांच्याआधारेविद्यार्थिनीनासमजूनघेतायेतात. 7. साहित्यातूनप्राप्तहोणाऱ्याआनंदाचेस्वरूपजाणूनघेतायेते. 8. साहित्याचीआस्वादप्रक्रियाविद्यार्थिनीनासमजूनघेण्यासमदतहोते.
<p>एस. वाय. बी. ए.मराठीSEC (लेखन कौशल्य) मुद्रित शोधन</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. मुद्रित शोधन याचे स्वरूप आवश्यकता जाणून घेता येते तसेच विद्यार्थिनीना मुद्रित शोधण्याची कौशल्य आत्मसात करता येतात. 2. मुद्रित शोधन याच्या खुणा, अर्थ आणि त्यांचे उपयोजन करण्यास विद्यार्थिनीना मदत होते. 3. विरामचिन्हे व लेखन विषयक नियमांचे स्वरूप जाणून घेता येतात 4. मुद्रित शोधण्याचा सराव करण्यास मदत होते. 5. सृजनशील लेखनाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये जाणून घेता येतात. 6. कथालेखन व नाट्य लेखन प्रक्रिया विद्यार्थिनी समजून घेतात. 7. विद्यार्थी कथालेखन व नाट्य लेखन यांचा सराव करतात. 8. विद्यार्थिनींमध्ये सृजनशीलता येते.
<p>एस. वाय. बी. ए.मराठीMIL (मुद्रित माध्यमांसाठी लेखन)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. वृत्तपत्र या मुद्रित माध्यमांचा विशेष परिचय करून घेता येतो तसेच वृत्तपत्र माध्यमाचे कार्य उपयुक्तता जाणून घेता येते. 2. वृत्तपत्र माध्यमांसाठी बातमी लेखन व जाहिरात लेखन तंत्र विद्यार्थी अवगत करतात 3. वृत्तपत्र माध्यमांसाठी वृत्तलेख, स्तंभलेख व सदर लेख आणि त्यांचे स्वरूप व तंत्र विद्यार्थीनिनी जाणून घेतात 4. नभोवाणी या श्राव्य माध्यमांचा विशेष परिचय करून घेता येतो. 5. नभोवाणी माध्यमांचे कार्य उपयुक्तता जाणून घेता येते तसेच नभोवाणी माध्यमांसाठी भाषण,

	<p>लेखन व श्रुतिका लेखन तंत्र विद्यार्थी अवगत करतात.</p> <p>6. नभोवाणी आणि माध्यमांसाठी करावयाच्या युवकांसाठीच्या कार्यक्रमाच्या लेखनाचे स्वरूप व तंत्र विद्यार्थी जाणून घेतात.</p> <p>7. सरकारी व खाजगी नभोवाणी माध्यमांसाठी करावयाच्या निवेदनाचे स्वरूप व तंत्र विद्यार्थी आत्मसात करतात.</p>
<p>एस. वाय. बी. ए.मराठीSEC (लेखन कौशल्य- सर्जनशीललेखन)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. निबंध लेखनाचे स्वरूप, संकल्पना, घटक व प्रकार यांचा स्थूल परिचय विद्यार्थीनींना करून घेता येतो. 2. निबंध लेखनाचे कौशल्य विद्यार्थीनी आत्मसात करतात. 3. निबंध लेखनाचे प्रकार लक्षात घेऊन विद्यार्थीनी लेखनाचा सराव करतात. 4. ग्रंथ परीक्षण लेखनाचे स्वरूप व लेखन प्रक्रिया विद्यार्थीनी समजून घेतात. 5. ग्रंथ परीक्षण लेखनाचे कौशल्य विद्यार्थी आत्मसात करतात 6. विद्यार्थी विविध प्रकारच्या ग्रंथांचे परीक्षण करून लेखनाचा सराव करतात.
<p>टी.वाय.बी.ए.मराठी सत्र -पाचवे एकांकिका लेखनाचा अभ्यास दलितएकांकिका लेखनाचा अभ्यास निवडक दलित एकांकिका ललित गद्य लेखनाचा अभ्यास ललितरंग</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. मराठी एकांकिका या नाट्यप्रकाराची ओळख होण्यास मदत होते. 2. एकांकिका व ललित गद्य यांचे स्वरूप, संकल्पना, वैशिष्ट्ये, वाटचाल आणि प्रमुख प्रकार यांचा परिचय विद्यार्थीनींना होतो. 3. स्त्रीविषयक निवडक ललित गद्य लेखनाचा अभ्यास करणे.
<p>Programmes pacific Outcomes</p> <p>टी. वाय. बी. ए.मराठी-एस3 (मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहासाचा परिचय करून देणे. 2. विद्यार्थीनींना मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयातील निवडक ग्रंथकारांच्या वाङ्मय निर्मितीच्या वा साहित्यकृतीचा परिचय करून घेता येतो. 3. शाहीरी काव्य आस्वादक्षमता विद्यार्थीमध्ये निर्माण करण्यास मदत होते 4. मध्ययुगीन काळातील वारकरी संप्रदायाच्या प्रमुख व संत कवींच्या काव्य निर्मितीचा परिचय करून घेता येतो. 5. बखर वाङ्मय निर्मितीचा परिचय करून घेवून विद्यार्थीनींना तत्कालीन समाज व्यवस्था व राजकीय स्थितीचे वास्तव स्वरूप समजून घेता येते.
<p>टी. वाय. बी. ए.मराठी - एस4 (मराठीचा भाषिक अभ्यास)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. भाषेचे स्वरूप, भाषेचे कार्य, भाषा उत्पत्तीचे सिद्धांत व भाषा मूळ संकल्पना या अंगाने जाणवणारी भाषेची वैशिष्ट्ये विद्यार्थीना समजण्यास मदत होते. 2. मराठीच्या कालिका भेदांचे स्वरूप, प्रांतिक भेद व त्यांची वैशिष्ट्ये विद्यार्थीनी समजून घेतात. 3. मराठीच्या निवडक बोलींचा परिचय विद्यार्थीना होतो. 4. मराठी वरील अन्य भाषांचा प्रभाव जाणून घेण्यास विद्यार्थीनी उत्सुक असतात.

<p>टी. वाय. बी. ए.मराठीजेनेरिक- (मराठीलोकरंगभूमी)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. विद्यार्थिनींना कीर्तन, भारुड, तमाशा, दशावतार, खानदेशी वही गायन जसे पथनाट्य व रिंगण नाट्य या वाङ्मय प्रकाराची ओळख करून घेता आली. 2. विद्यार्थिनींना कीर्तन, भारुड, तमाशा, दशावतार, खानदेशी वही गायन जसे पथनाट्य व रिंगण नाट्य प्रेरणा संकल्पना व स्वरूप समजून घेता आली. 3. लोक रंगभूमीचे स्वरूप तसेच लोकसाहित्य व लोकरंगभूमी या पारंपारिक रूपांची वैशिष्ट्ये अध्ययन करण्यास मदत होते. 4. लोकनाट्य व लोक रंगभूमीच्या आधुनिक रूपांची माहिती विद्यार्थ्यांना समजून घेता येते
<p>टी.वाय. बी. ए.मराठीMIL (दृकश्राव्य माध्यमांसाठी लेखन व संवाद)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. दृक श्राव्य माध्यमांचा परिचय विद्यार्थ्यांना होतो. 2. दूरचित्रवाणी या माध्यमांचे कार्य व उपयुक्तता विद्यार्थिनींना समजण्यास मदत होते.

